

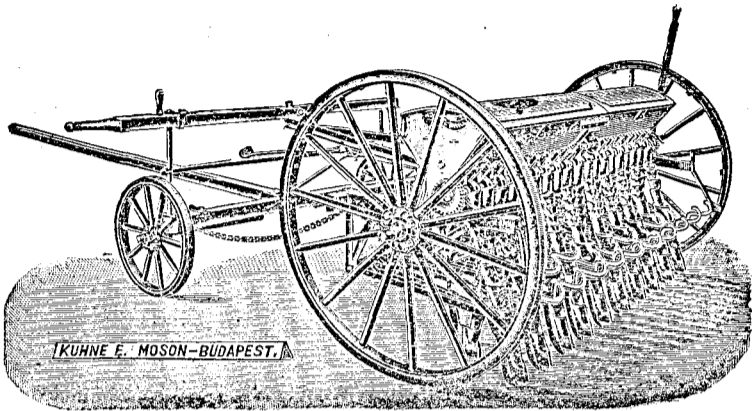
ERDÉLYI GAZDA

XLIII. ÉVFOLYAM.

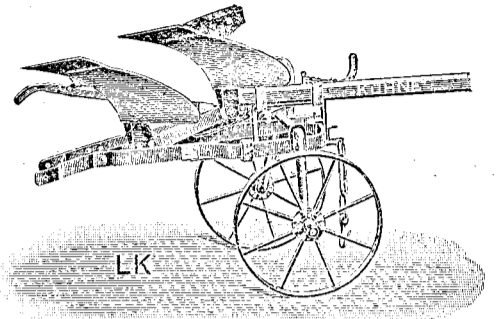
KOLOZSVÁR, 1911. Október 1.

40. SZÁM.

Mindennemü talajmivelő eszközöket, új 8 vasu kultivátorokat, tölgyürüs „Mosoni Drill” és kanalas „Vera II”-es hirneves sorvetőgépeket,

rostákat és konkolyozókat, szüretelő és tejpgazdasági eszközöket

elismert elsőrendü kivitelben szállít:

„KUHNE” mezőgazdasági gépgyár r.-t. **MOSONBAN.**

Főraktár: BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRUT 57a.

Tarlóhántásra: „OSBORNE-BUMPER” tárcsásboronák, javított szerkezetű négyes ekék.

2012

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től

10-50 éves lejáratu

olcsó ingatlan jelzálog-kölcsönöket, szerzek konvertálok más intézeti terheket, rendbeszedem egyúttal az elhanyagolt telekkönyvi birtok és teherállapotokat, gyors és költséget kímélő eljárással.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től adó- és egyéb levonásmentes, óvadékképes, különösen katonai óvadéku alkalmas, a főzsdéken is jegyzett 50 év alatt kisorsolandó

4 1/2 %-ot tisztán jövedelmező zálogleveleket.

A szelvények költségmentesen az intézetnél Nagyszebenben és a „Kolozsvári Kereskedelm. Banknál” ki-fizettetnek 2018

A legmegbízhatóbban közvetitem:

magán- és bérházak, birtokok és bérletek, erdők, bányák és ezek termékeinek adás-vételi ügyleteit.

Telefon: 859. sz.

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaügynökség

GOMBOS BENŐ Kolozsvár, Ferenc József-ut 7.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet” kizárólagos ügynöksége.

Szőlőkötöző-fonál

jobb és olcsóbb mint a raffia.

ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben és legjutányosabban a

Fischer-féle

zsák és ponyvagárban Budapest Nádor-utca 31-33 sz. szereshető be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 28 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagár az ország legjelentékenyebb uradalmainak és viszonteladóinak szállítója. Pontos, szolid kiszolgálás.

Ponyvakölcsönző intézet. Tessék ajánlatot kérni!

2260

Mindennemü

Gazdasági gépek, eszközök és anyagok

legelőnyösebb beszerzési helye a

Székely Gazdák Szövetkezete, Marosvásárhelyt

Kühne mosoni gépgyára és Mc. Cormick arató-gépgyár erdélyrészi vezérképvisellete.

Elsőrendü borsajtókat, szőlőzuzókat, ekéket, vetőgépeket és boronákat, továbbá tárcsásboronákat, kukoricaszártépőgépeket készletben tartunk s azonnal szállíthatunk.

2336

Takarmányozásra

Melasse-t és Melasse-korpa erőtakarmányt ajánl a legolcsóbb napi árban a

Marosvásárhelyi Cukorgyár r. t.

Melasse és Mellase-korpa takarmányozást ismerető füzetünket kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

2617

8. Parc. Alaptrágya + erős kénsavas ammoniak trágyázás.

9. Parc. Alaptrágya + gyöngye mésznitrogén trágyázás.

10. Parc. Alaptrágya + erős mésznitrogén trágyázás.

A nitrogén trágyázásnál, a gyöngye trágyázásnál 1 hektárra 26 kgr. nitrogént (1 kat. holdra kb. 90 kgr. chilisalétrom) míg az erős trágyázásnál olyan sok nitrogént adtak, amennyit a gyakorlatban már nem is lehet adni, ugyanis egy hektárra 130 kgr. nitrogént (ez megfelel 450 kgr. chilisalétromnak). Hogy a növény a nitrogént minél jobban kihasználhassa azért káli, foszfát, alaptrágyát adtak és ezen alaptrágya a gyöngye nitrogénadag kihasználására elegendő, de az erőseire már nem, azért itt a nitrogén már fölöslegben volt. Ezzel az volt a céljuk, megállapítani, hogy a nitrogén trágyázásnál, ha a másik két tápanyagból is elegendő mennyiség van, milyen hatással van a nitrogén a cukorrépánál, s milyen hatással van akkor, ha a káli és foszforból nincs elegendő mennyiség, vagyis a nitrogén fölöslegben van.

A kísérlet eredménye a következő volt:

	1 répa átlag-súlya gr.	cukor %	nitrogén %	1 répa levelének átlag súlya	
1. Trágyázatlan	218	15.0	0.28	76	
2. Alaptrágya	244	17.2	0.26	81	
3. } Chilisalétrom 2 részletben	gyöngye	295	18.4	0.24	89
	erős	286	17.5	0.50	126
5. } Chilisalétrom 3 részletben	gyöngye	264	17.4	0.27	98
	erős	415	17.1	0.31	262
7. } Kénsavas ammonium	gyöngye	290	17.3	0.32	107
	erős	307	16.2	0.42	120
8. } mésznitrogén	gyöngye	283	17.2	0.30	111
	erős	324	16.4	0.34	157

Amint ezen eredmények mutatják, a nitrogéntrágyázás a répa átlagsúlyát lényegesen növelte, de a levél súlyt nagyobb mértékben növelte, mint a gyökér súlyát. Érdekes az, hogy a chilisalétrom trágyázásnál, ha csak gyöngye trágyázást adunk, akkor ha a chilisalétromot két részletbe adjuk, nagyobb termést érünk el, mint ha három részletben szórjuk ki a chilisalétromot. Ellenben az erős nitrogén trágyázásnál már jobb eredményt érünk el, ha a salétromot nem két, hanem három részletben szórjuk ki; ezen esetben nem csak a gyökér, hanem a levél súly is lényegesen nagyobb lesz, mintha csak két részletben szórjuk ki a trágyát.

A nitrogéntrágyázás a répa cukortartalmára nem volt határozott befolyással. A gyöngye chilisalétrom trágyázás a répa cukortartalmát, ha akár két, vagy akár három részletben szortuk is ki határozottan növelte; de ha két részletben szortuk ki sokkal jobban növelte, mintha három részletben szortuk ki a chilisalétromot. Ha a kevés chilisalétromot két részletben szor-

tuk ki, a répa cukortartalma 1.2%-al növekedett, míg ha három részletben, úgy csak 0.2%-al lett nagyobb a répa cukortartalma. Az erős nitrogéntrágyázás, ha a salétromot két részletben szortuk ki 0.3%-al növelte a répa cukortartalmát, ellenben ha három részletben szortuk ki, akkor már 0.1%-al kevesebb lett a cukor. A kénsavas ammoniak és a mésznitrogén is, ha kis mennyiségben adjuk, inkább növeli a répa cukortartalmát, mins csökkentti; de már nagy mennyiségben károsan hat a répa cukortartalmára.

Ezek szerint a nitrogéntrágyázás kismennyiségben adva határozottan növeli a répa cukortartalmát, s a chilisalétrom jobban növeli, mint a kénsavas ammonium, vagy a mésznitrogén.

A cukorrépa minőségének megállapításánál fontos még a répa nitrogéntartalma is, de főleg a répa ugynevezett káros nitrogéntartalmának van nagy jelentősége. A káros nitrogén nagyrésztben a répa vízben oldható nem fehérje nitrogén vegyületeiből áll.

A nitrogén trágyázás a répa összes nitrogén tartalmát inkább növelte, mint csökkentette. A gyöngye chilisalétrom trágyázás, ha a salétromot két adagban adták, akkor a répa nitrogén %-a kevesebb lett, mint a nitrogéntrágya nélküli répában; de ha három részletben szorták ki a salétromot, akkor már egy nagyon kis mértékben növelte a répa nitrogén tartalmát. Az erős salétrom trágyázás azonban, ha a salétromot két adagban adtuk, a répa nitrogéntartalmát nagy mértékben növelte, majdnem kétszerannyi lett a nitrogén, mint a nitrogéntrágya nélküli répában volt; ellenben ha a nagy mennyiségű chilisalétromot három részletben szortuk a nitrogéntartalom nagyon kicsit növekedett. A kénsavas ammonium és a mésznitrogén mindkettő akár gyöngye, akár erős adagban adtuk a répa nitrogéntartalmát növelte, ugyan az erős trágyázás jobban növelte a nitrogént, mint a gyöngye trágyázás.

Ezen kísérletek alapján tehát azt mondhatni, hogy a gyöngye chilisalétrom trágyázás kedvezően hat a cukorrépára, mert nem csak a termést növeli, hanem a cukortartalom is nagyobb lesz s a nitrogéntartalom pedig lényegesen nem változik. De a gyöngye salétrom trágyázásnál is jobb, ha a salétromot két adagban szórjuk ki, mert ezen esetben nemcsak a termés és a cukorszázalék növekedik lényegesen, hanem a répa nitrogéntartalma is csökken. Tehát a gyöngye salétrom trágyázás határozottan kedvezően hat a cukorrépára, úgy a termésmennyiségre, mint a minőségre. A gyöngye kénsavas ammonium és mésznitrogén trágyázás azonban csak a termést növeli, de a minőségre nincs határozott befolyással.

Az erős salétromtrágyázás, ha azt három részletben szórjuk ki sokkal jobb hatása a cukorrépára, mintha két részletben szórjuk ki,

mert a három részletben való kiszórásnál a termés nagy mértékben növekedik (az összes nitrogéntrágyák között ez adott legnagyobb termést), a cukortartalom lényegesen nem változik, a nitrogéntartalom kis mértékben növekedik. Vegyis az erős salétromtrágyázásnál a három részletben való kiszórás célszerűbb, mint a két részletben való kiszórás.

Mire ösztönözze a husdrágaság a számitani tudó gazdát?

Hensch üzemtana ezen szavakkal kezdődik: „Hozzunk mezei gazdaságunkba helyes arányokat, kövessünk termelésünkben helyes irányokat, a kezelésknél pedig helyes üzleti elveket“.

Olvassuk lassan, nyugodtan, meggondolva ezen gyönyörű mondatot és vonjuk le a következtetést. Ugy a napi, mint a gazdasági lapok egy idő óta állandóan a husdrágasággal foglalkoznak és tényként meg lett állapítva az, hogy a kínálat nem áll arányban a kereslettel, a felhajtások gyengék, nem képesek a folytonosan emelkedő kívánalmakat kielégíteni.

Erdélyben vagyunk, jó legelőink, üditő forrásaink vannak, melyik volna tehát termelésünkben a helyes irány amelyet követnünk kellene? Szerény nézetem szerint, az állatállományunk szaporítása. Kimondva azon jelszót, éppen úgy mint a növénytermelésnél, hogy a mostani nehéz viszonyok között, törekedni kell arra, hogy ahol eddig egy kalász volt ott most kettő teremjen, úgy kellene az erdélyi gazdának oda hatni, hogy két állat neveltessék ott, ahol eddig egy volt.

Hogy ezt megtehessek, már kora tavasszal, a legeltetésnél vigyázni kell arra, hogy a természet adta gyönyörű pázsitot, ne taposassuk össze, hanem a legelőt parcellákba felosztva, egyenként legeltessük azokat, még pedig úgy, hogy a legelőszőr legeltetett parcellára addig ne eresszük jószágainkat, amíg azon a növényzet ujjal kifejlődve nincsen. Rövidesen be fogjuk látni, hogy mennyivel több állatot tarthatunk ugyanazon területen jó kondícióban.

A nyári időszak alatt megvolnánk így, de mit csinálunk télen, mivel tartjuk el télen a jószágot? Erre a válaszom az, hogy a szénával és alommal, addig amíg van, takarékoskodni kell.

Nagy területeink vannak tengerivel bevetve és mégis alig van gazdaság, ahol a tengeri szarát tisztességesen feltakarmányoznak. Kévékbe az állatok elé rakják, az egy pár levelét lerágja, a többivel főznek — nem gondolva meg azt, hogy milyen drága tüzelő anyagot használnak, csak úgy, mint az alföldiek, akik nem is olyan régen, egy pár évtizeddel ezelőtt, a trágyát megszáritották és azzal tüzeltek. Megváltozott a világ sorja, az

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek!!

Európaszerte első helyen elismert kitünő szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő

„Eredeti Kalmár-rosták“

Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni.

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde. Vezérképviselő

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérigynöksége

BUDAPEST, V., Váci-körut 32.

alföldi ember manapság nem csak a jól kezelt trágyát hordja ki és szántja azonnal alá, hanem már műtrágyát is használ.

A tengeri szárban 1·7% fehérje; 0·5% zsír; 23·5% nyersrost; 20·3% keményítő van, vagyis 129 kilogramm tépelt tengeri szár 100 kilogramm közepes réti szénával egyenlő tápértékkel bír. A tengeri szárat tehát olyan módon kell előkészíteni, hogy azt az állatok jól fogyaszthassák és értékesíthessék, ez pedig annak tépése, vagy finoman való szecskázása és zombolyozása által történik. A szecskázást, vagy tépést, a szár lekerülése után azonnal el kell végezni és megfelelő széles és hosszú, négyzetes kazlakba kell rakni. Célszerű a romlás elkerülése végett, a kazal fenekére félméter vastagságban szalmát hinteni. A szépen összerakot kazlakat kazal hőmérővel látjuk el, amelyeket házilag úgy állítjuk elő, hogy másfél méter gömbölyű vaspalcát a végén laposra veretünk és arra közönséges hőmérőt kötünk rá, ezen hőmérők igen jól mutatják a kazal belső hőfokát. Arra kell törekednünk, hogy a kazal gyorsan melegedjen 45 C°-ra, mert ekkor a hátrányos vajsavas erjedés megszűnik, és előáll a szükséges tejsavas erjedés. A felmelegedést 50—60 C°-ra engedjük és ezután a kazal félméter vastag földréteggel leborítjuk, nagyon vigyázva a szélekre, azokat deszkákkal meghosszabítjuk, vagy az oldalakba karókat verve rudakkal látjuk el, hogy a szükséges félméteres földréteg le ne csuszson és a nyomás hiányában nehogy a levegő behatolva, káros erjedéseket idézzon elő.

Most térek át arra, amin talán kezdeni nem kellett volna. Ujabban szomorúan látjuk, hogy sok tehén alatt nincsen borju. Panaszkodnak a bikára és talán nem egészen igazságosan. A tehének folytonosan üzekednek és nem fogamzának. Ha az ilyen tehéneket megvizsgáljuk, úgy azok pírában a fertőző hüvelyhurutot jellemző genyes váladékot, apró sárgás pettyeket találunk.

Vannak gazdák, akik a természet ezen újabb, mélyreható csapását rövidesen felismerik és igyekeznek már most védekezni mielőtt állatállományuk tönkre menne és évi költségvetésükbe, csak úgy mint a szőlő többszöri permetezésének költségét felveszik, úgy előjegyzik, a betegség tartama alatt a tehéneknek és bikáknak naponként, majd hetenként és később két hetenként 1/2 százalék lisochlorral, vagy 2 százalék peasson creolinnal való irigálását, kezelését. Vannak azonban fájadalom, olyanok is, akik éppen úgy, mint annak idején a szőlőjüknél peronoszpóra általi megtámadtatásánál, hagyták szőlőjüket tönkre menni, úgy fogják állatállományukat is tönkszélre juttatni és később nagy költséggel lesznek kénytelenek azt regenerálni.

Nem lehet eléggé ajánlani a mostani szép husárok mellett, állatainknak lelkiismeretes, kitartó gyógykezelését ezen makacs szivós betegség ellen, amit csak nagyobb makacs-sággal lehet leküzdeni.

Még egyre vagyok bátor a gazdatársak figyelmét felhívni. A tehének folytonos üzekedésük és a bikák is fertőzött voltak miatt — ami természetszerűleg a potenciára gyengítőleg hat —, kimerülnek. Nehezen és eredménytelenül hágnak. Rendszeres kezeléssel tehát vessünk véget e bajnak és a ha szükséges szerezzünk be új egészséges bikákat is, mert az erre fordított kiadások kamatai bizonyára megtérülnek.

Gerbert Káimán.

IRODALMI SZEMLE.

Az »állattenyésztési Szemle« magyar nyelven egyedül álló, speciális gazdasági szakfolyóiratunk kiadóhivatala elhatározta, hogy azoknak, kik 1912. januártól elő őhajtanak fizetni, az ez évi októberi, novemberi és decemberi füzeteket díjtalanul fogja megküldeni. Elegendő egy levelező lapon bejelenteni ezen kérést a kiadóhivatalhoz: *Budapest VII. Nefelejts utca 8. sz.* A szemle minden füzete díszesen van illusztrálva és legjava szakférfiaink írják; ugyiszólván hízagpótló lapja gazdatársainknak, miért is őszintén ajánljuk fenti kedvezmény igénybevételét. Bejelentések legkésőbb október hó 15.ig kéretnek, a kellő példány többlet megrendelhetése végett.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

Pisztrángtenyésztés a Szilágyságban.

Végh János m. kir. halászatú felügyelő, e hó 7.-én a földművelésügyi miniszter meghagyásából Szilágysomlyóra érkezett, honnan Nagy Gyula járási főszolgabíróval a Réz erdőre, illetőleg Gyümölcsésre utazott. A felügyelő tanulmányjának célja az, hogy a Gyümölcsésnes pataokban tervbevétt pisztrángtenyésztés tervét előkészítse s e tanulmányutról a miniszternek jelentést tegyen. A gyűjtendő adatok és helyszíni szemle eredményétől függ aztán, hogy Szilágymegyében pisztrángtenyésztés fog-e létezni, vagy sem. A pisztrángkedvelők bizonyára nagy örömmel vennék tudomásul, hogyha a szakvélemény a terv megvalósítása mellett szólna, mely esetben a kir. kincstár a parttulajdonosokkal kötött egyezség megtörténte után, már a jövő évben hozzálátna a berendezkedés munkájához. Erdély több vármegyéjében vannak alkalmas hegyi patakok a pisztrángtenyésztésre. Az Erdélyi Gazda egyik megelőző számában részletesen is foglalkozott az e tárgyban kiadott miniszteri rendelettel, mely szerint a miniszterium a hegyi patakokat és a halasításra alkalmas csendesebb folyású vizeket is be őhajtaná halasítani. A miniszter, hogy ezen terve iránt az érdekelt gazdák érdeklődését is felkeltse, a legmesszebb menő támogatást nyújtotta a gazdáknak. Ezen messzemenő kedvezmények igénybevételére tehát ismételtelen felhívjuk az érdekelt gazdaközönség figyelmét.

A hüvelyesek termelése. A termelési statisztika tanúsága szerint, a hüvelyeseket hazánkban csak aránylag kis mértékben termelik, ami annál inkább sajnálatos, mivel ezek a növények a kalászosok igen jó előveteményei, s mint a közéletmezés szempontjából is nélkülözhetetlen cikkek, úgy a belföldi, mint a külföldi piacokon jól és biztosan értékesíthetők. Ezekre a szempontokra való tekintettel a földművelésügyi miniszter most felhívta a gazdasági felügyelőket, hogy működésük területén, fő-

képpen a kisgazdák gazdaságaiban kísérjék figyelemmel a hüvelyesek, a bab, borsó és lencse termelését, különösen olyan irányban, hogy a termelésnek ezeket az ágait mi módon lehetne széles körben népszerűsíteni és emellett intenzívebbé is tenni. A közel jövőben értekezletet is fognak össze hívni s a gazdasági felügyelők ez alkalommal fognak tapasztalataikról beszámolni.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

A vetések állása és a mezőgazdaság állapota. A szeptember hó 15—17.-én járt országos eső után a talaj annyira megpuhult, hogy a szárazság következtében néhol már meglehetősen megkésett őszi szántás-vetés országsszerte megkezdődött s elég jó munkával serényen folyik. A korán elvetett rozs több helyen már kikelt, s az esők után jól fejlődik. A legutóbbi esőzéseket megelőző hosszas szárazság alatt nagyon elszaporodott mezei egerek több helyen nagyobb károsítással fenyegetik a gabonaföldeket s emiatt sokan még ma is halogatják az őszi elvetését. A szántó-vető munkálatokon kívül folyamatban vannak még a tengeri törése, burgonya és cukorrépa szedése, kerti vetemények betakarítása, a szüretre való előkészület, a sarju és utótakarmány szárítása és behordása, továbbá elvélve a cséplés befejezése.

A tengeri törését a magasabb hegyi vidékek kivételével legtöbb helyen már megkezdették. A nyári hosszas szárazság következtében főleg az alföldi részeken az eredmény igen gyenge. Azokon a vidékeken ellenben, ahol a nyár folyamán is voltak esők, így különösen az erdélyi vármegyékben, igen szép s jó hozamu tengeri vetések is vannak. Leggyengébbek a terméskilátások a Tisza jobb-és balpartján. Azokon a helyeken, ahol a tengeri még szeptember közepén nem volt beérve, az akkori esők még mindig hasznára váltak a szemfejlődésnek, a csösképződést azonban már nem segíthették elő, s az az oka, hogy a hegyi részeken tapasztalható javulás dacára az országos átlagtermés a szeptember 9.-én közzétett adatokkal szemben némi csökkenést mutat. A tengerivel beültetett 4,330.000 kat. holdon a legutóbb beérkezett jelentések szerint remélhető országos átlagban kat. holdankint 7.68 métermázsza, vagyis összesen 33,270.000 q. termés, a szeptember hó 9.-én közzétett termésbecslésben kimutatott 33,320.000 métermázsával szemben. A múlt évben termelt 47,686.269 métermázsza.

Burgonya. A korai fajtákat már mindenütt felszedték, a későieket nagyobbára most szedik. Az eredmény az erdélyi vármegyék és az északi hegyvidék kivételével általában gyenge, mert a nyári hosszú szárazság alatt gumói általában aprók maradtak, levelei és indái korán elszáradtak s ezenkívül több helyen a peronospora és levélfodrosodás is sok kárt tett benne. Az újabb beérkezett adatok szerint az országosan várható termésmennyiség a múlt vetés-jelentés alkalmával közölt adatokkal szemben mintegy 460 ezer métermázsza csökkenést mutat, ami onnan származik, hogy csak most a kiszédés alkalmával látják több helyen a gazdák, hogy a várható termés mennyiségébe vetett reményükben esalatkoztak. A burgonyával beültetett terület 1,090.000 kat. holdra tehető. Ezen a területen a gazdasági tudósítók legújabb adatai szerint kat. holdankint 35.84 q. vagyis összesen 39,180.000 q. várható, a szeptember

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.
Divatos **férfi ingek**, alsó-nadrágok, gallérok, kényes és finom angol és francia zsebkendők.
Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.
Férfi és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utócai

fehérnemű, vászon és szőnyegnagy raktára

Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 3.

2005

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszőnyeget szak-szerűen készítve, olcsó árban található. Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipkefig-gönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktára.

9.-én jelzett 39,640.000 q-val szemben. A múlt évben termelt 48,156.912 q.

Repce. Az őszi repcét elvetették, de a nagy szárazság következtében csak igen nehezen kel.

Kerti vetemények, bab és egyéb hüvelyesek. A kerti vetemények a tartós szárazság következtében gyengén állanak és fejlődésükben visszamaradtak. Az erdélyi vármegyékben tulnyomó részben jó termést adtak és szépen be is takarították. Itt csak Hunyad, Alsó-Fehér és Szeben vármegyék egynéhány járása képez kivételt, ahol a nyári hosszas szárazság miatt nagyon elmaradtak.

Káposzta. A hosszú szárazságot sok helyütt elég jól tűrte és itt-ott kielégítően áll.

Köles és tatárka. A köles vetését a szárazság sok helyen késlelteti. A tarlóba vetett köles nehezen kelt és igen lassan fejlődött. A tatárka legtöbb helyen rosszul fejlődött és gyenge termést ad.

Komló. A komlótermés csaknem mindenütt betakarított. A termés általában jó.

Cirok. A cirok helyenkint kielégítően, másutt gyengén fejlődött és alacsony maradt. Ahol esőt kapott szakálképződése jobb volt.

Kender és len. Nyüvészt, valamint áztatását sokhelyütt már be is fejezték. A termés minőségileg jó. A száruk elég hosszúak és finomak.

Dohány. A törés, simitás és szárítás munkálatai folyamatban vannak. Sokhelyütt a dohány törése már be is fejeztetett. A száradásra az időjárás igen kedvező volt. A termés úgy mennyiség, mint minőség tekintetében kielégítőnek, sőt helyenkint jónak ígérkezik.

Cukorrépa. A hosszas szárazság következtében fejlődésében sok helyütt visszamaradt és a szórványos esők már nem sokat használtak. A gumók legnagyobbbrészt aprók, de minőség tekintetében jók.

Takarmányrépa. A takarmányrépa általában jobban bírta a szárazságot, mint a cukorrépa, azonban gumói szintén a rendesnél kisebbek, s levélzete is sok helyütt sárgul és szárad.

Takarmánykemények. A lóhere és lucerna harmadik kaszálása gyenge eredményt adott; a zabosbüköny is csekély kivételektől eltekintve gyengén fizetett, ugyszintén a késői muhar is általában gyenge termést adott. A csalamádé helyenkint kielégítő volt. Általában véve megállapítható, hogy a mesterséges takarmányfélék a hosszas szárazság következtében a normális termésnek csak mintegy felét adják. A sarjút az erdélyi vármegyék kivételével általában igen gyenge terméssel betakarították. Új sarju növekedésére alig van kilátás. A lekaszált rétek a nagy szárazság miatt még legeltetésre is alig alkalmasak. Ezzel szemben az erdélyi vármegyékben a here és lucerna harmadik, illetve negyedik kaszálása igen jó minőséggel volt betakarítható. Itt a maghere jól virágzott és jó termést ígér, a csalamádét pedig jó eredménnyel lekaszálták és a késői muharvetések is jól fejlődtek. Ezek szerint általában, az egész országra kiterjedő takarmányhiányról szó sem lehet, (2) mert bár vannak olyan vármenyék, hol a nyári hosszas szárazság következtében a takarmánytermés oly gyenge, hogy a szükségletet nem képes fedezni, vannak ezzel szemben azonban olyan vármegyék is, hol elegendő esapadék folytán kielégítő, sőt oly mennyiségben is termelt takarmány, hogy a saját szükséglet fedezésén kívül még bizonyos felesleg is áll rendelkez-

zésre, úgy, hogy ezen felesleg által a többi vármegye esetleges hiánya teljes fedezetet nyerhet.

Legelő. A legelők kevés kivétellel kiszültek és kopárok. A jószág alig talál táplálékot rajtuk. Erdélyben még elegendő fűnöves mutatkozik, bár több helyen már itt is fogyni kezd.

Szőlő. A szőlő érése szépen halad. A szemek nem mindenütt elég nagyok, de azért kielégítő fejlődésűek. A szőlő minősége és cukortartalma igen jó. A csemege-szőlőt már mindenütt szedik és viszik a piacra. Ugy mennyiség, mint minőségre nézve kielégítő, sőt sok helyütt jó termés ígérkezik.

Gyümölcs. Az összes gyümölcstélek erősen hullanak legjobb termést ígér a dió. Alma és körtéből közepes szilvából pedig gyenge termés várható.

— **Konkoly-Thege Miklós nyugalomban.**

Királyi elismeréssel nyugalomba vonult *Konkoly-Thege Miklós* dr. miniszteri tanácsos, az országos meteorológiai és földmágnességi intézet igazgatója, aki évtizedeken át hasznos művelője volt a tudománynak. *Konkoly-Thege Miklós* dr. huszonegy esztendeig állt a meteorológiai és földmágnességi intézet élén, amelynek kifejlesztése és rendszeres tudományos megfigyelésének a gyakorlati élet számára való hasznosítása az ő nevéhez fűződik.

— **Az országos sörárpa és komlókiállítás kitüntetőjei.**

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által folyó hónap 23—25-re rendezett országos sörárpa és komlókiállításának bíráló-bizottsága *Seligmann Kelemen* elnöke alatt *Jeszenszky Pál* kir. tan. ügyvezető titkár előadó és *Fabricius Endre*, bizottsági jegyző előterjesztése alapján a rendelkezésre álló díjakat a következőknek ítélte oda: **Sörárpa:** I. sampion díjat nyert a nyitri püspöki uradalom radosnai gazdasága, II. sampion díjat Emődi Vilmos és testvére Szécsény. I. díjat nyert: *Vikár Gyula* Barsfüss, *Pálffy Miklós* herceg malaackai uradalma, *Borhy György* visontai gazdasága, *Otocska Géza* sopronkövesdi gazdasága, *Polatsik Béla* Kőtecsicsal-i gazdasága, gróf *Desseffy Aurél* takaresi uradalma, a Kolozsvári Gazdasági Akadémia gazdasága. II. díjat nyert: *Csáky Vidor* gróf uradalma Görgő, *Nemess Miklós*, *Kostyán Mészár* Bendek Zsitvagyarmat, *Vikár Gyula* Barsfüss, *Borhy György*, *Gyöngyöstarján*, *Freud Artur* Alsósztrégova, *Otocska Géza* Sopronkövesd, *Tallián Andor* Kéripusztá, *Veszprémi káptalan* gazdasága Ságvár, *Teleky Sámuel* gróf uradalma Saárd, *Otters András*, *Szt-Péter*. III. díjat nyert: *Grofesik János* Hunfalú, *Kuchta József* Szepesszombat, *Prohászka Lipót*, *Szepestótfalu*, *Rogitkó Mihály* Hunfalú, *Thonot Család* uradalma Nagyugróc, *Simkó Gyula*, *Pusztadvorec*, *Vince Károly* Kishind, *Flohr Ignác* Mályi özv. *Plaucky Tamásné* Ecseg, *Sztranyovszky Géza* és *Sándor Nógrádmarcali*, *Nagycenki Cukorgyár* gazdasága *Pinnye* és *Lakompak*, *Otocska Géza* Sopronkövesd, *Engel József* Mecsekjános, *Hunyady József* gróf uradalma Szárszó, *Polatsik Géza* Koppánymegyér, *Sedders*, *Keresztély Szt-Péter*, *Friedmann Ferenc* Szamosfalva, *Rosenberger Sándor* Szászfenes. Ezenkívül kiállított sörárpamintáért 57. oklevelet adott ki a bizottság. **Komló:** I. díjat nyert: *Zichy János* gróf nagylángi uradalma. Magyar kir. állami komlótelep Hódság, *Ábrahám Lajos* Segesvár, aki egyszersmind a sampiondíj nyer-

tesse is. II. díjat nyert *Dr. Gerich Endre* Petróc, *Klombusicky Gusztáv* Kölpény, *Kvasz István* Kölpény. M. kir. állami komlótelep Hódság, *Ábrahám Lajos* Segesvár, *Bálint Dániel* Székelykeresztur, *Imreh Lajos* Ilyefalva. III. díjat nyert *Bognár Sándor* Nagyvárad, M. kir. állami komlótelep Hódság. *Simon János* Kiszács, *Válics Éva* Bácsmadaras, *Imreh Istvánné* Zágon, m. kir. gazd. akad. *Kolozsvár*, Állami ménesbirtok Fogaras. Kollekciónért elismerő oklevelet nyert a kolozsvári m. kir. gazd. akad. növénytermelési tanszéke, továbbá *haraszi Bonolák Károly* cs. és k. k. földbirtokos, *Juhász Árpád*, gazd. akad. tanár, *Csérer Lajos* dr. gazd. szaktanár és *Krajcsik Jenő*, a Bars megyei Gazd. Egyesület titkára.

A kiállításon az Erd. Gazd. Egylet megbízásából *Juhász Árpád* és *Dr. Csérer Lajos* ig.-vál. tagok gyűjteményes kiállításban mutatták be az erdélyrészi sörárpa és komlóminták egy nagyobb szabású kollekcióját.

— **A szatmári gazdák ünnepe.** A „Szatmármegyei Gazdasági Egyesület” ötven éves főnállásával kapcsolatos ünnepeket diszközgyűléssel és a nagyszabású mezőgazdasági és ipari kiállítással nyitották meg. A földmívelésügyi kormányt *Kazy József* államtitkár képviselte *Juhász Lenk* és *Fáy* fogalmazókkal, míg a kereskedelmi kormány részéről *Mike* Endre min. tanácsos. A Kossuth-kertben föllállított tágas kongresszusi csarnokot zsufolásig megtöltötte a diszközgyűlésre és a kiállítás megnyitására egybesereglet közönség. *Teleki Géza* gróf a „Szatmármegyei Gazdasági Egyesület” elnöke nyitotta meg a közgyűlést, melegen üdvözölve a kormány képviselőit, *Kazy József* államtitkár a maga és a kereskedelmi miniszter képviselője nevében köszönetet mond a szives fogadtatásért, egy földmívelésügyi, mint a kereskedelmi miniszter részéről a legmelegebb üdvözlötet tolmácsolja azzal az óhajttal, hogy a háza javára továbbra is viruljon az egyesület. Táviratilag üdvözölték *Serényi* földmívelésügyi minisztert, majd leleplezték az egyesület (50 éves múltjában elnöki tisztséget viselt kiváló férfiak arcképét. *Károlyi György* grófnak, az első elnöknek érdemeit *Szabó Adorján* méltatta. *Dr. Böszörményi Emil*, *Vécsey* József bíráló emlékezett meg és *Domahidy* Sándor jelentékeny érdemeit *Falussy Árpád* méltatta. Végül *Domonkos* Andor az egyesület ötven éves történetét ismertette.

Ezután *Teleky Géza* elnök a kiállítás megnyitására hívta meg, *Kazy József* államtitkár jóleső érzéssel veszi tudomásul, hogy a mezőgazdaság és ipar kezettfogva haladnak együtt, megnyitottnak jelenti ki a kiállítást, *Vajay* polgármester rövid beszéde után a társaság az elnöke *Világossy* Gáspár kiállítási igazgató és a csoportbiztosok kíséretében megsejmlélte a rendkívül gazdag kiállítást.

— **Ünnep az O. M. G. E.-ben.** Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” hivatalos lapjának a „Köztelek”-nek husz éves jubileuma és egyuttal *Rubinek* Gyula igazgató, hivatalba lépésének huszadik évfordulója alkalmából. *Károlyi* Mihály gróf az O. M. G. E. elnöke október 4.-ére este 8 órára a Deli-féle vendéglő I. emeleti külön termébe „Köztelek” társasvacsorát hívott össze. A vacsorán *Desseffy Aurél* gróf, *Palavicini Ede* örgróf, *Zselénszky Róbert* gróf, *Bujanovics* Sándor udvari tanácsos is megjelennek, de ott lesznek még a lapjubiláns rovatvezetői *Hutyra* Ferenc

Őszi borsó és szösös bükkönnyt a legjutányosabb árban szállíthatunk. Termények legelőnyösebb értékesítése.

SZÉKELY GAZDÁK SZÖVETKEZETE, MAROSVÁSÁRHELY.

az állatorvosi főiskola rektora, *Kvassay Jenő* miniszteri tanácsos, *Szilárd Ferenc* dr. ügyvéd *Landgraf János* miniszteri tanácsos stb.

— **Állatdíjazás Bogártelkén.** Az E. G. E. kolozsmegyei osztálya a földmivelésügyi miniszter támogatásával f. hó 8-án Bogártelkén állatdíjazást rendez. A bíráló-bizottság elnöke: *Lészay Ferenc*, helyettese dr. *Koós Mihály*, tagok: *Biró András*, dr. *Fülöp Ede*, *Gidófalvy György*, *Kerekes Lajos*, *Komáromy Károly*, *Máté István*, *Vince János* és *Szankovits János* gazd. akad. tanár. A díjazás reggel 9 órakor kezdődik. Részt vehetnek: kiszagdák magyar-fajta szarvasmarhákkal.

— **Szarvasmarha díjazás.** A Háromszék-vármegyei Gazdasági Egyesület a földmivelésügyi miniszter anyagi támogatása mellett október hó 7-én délelőtt 9 órakor Sepsiszentgyörgy város piacsterén szarvasmarha díjazást rendez. Díjaztatnak a törvényhatóság területén tenyésztett, vagy félév óta a kiállító tulajdonába levő eredeti importált tenyészállatok. És pedig: Berni—simentháli és magyar-erdélyi fajtához tartozó tenyésztehének, 1—2 éves úszók.

— **Román tengeri Fiumében.** Az ideiglenes kukoricatermés következtében a magyar kukorica ára annyira emelkedett, hogy az isztriai és dalmáciai tenger mellék lakossága, melynek fő tápláléka a polentanák nevezett kukoricamálé, kénytelen lesz az idén a jóval olcsóbb román tengerivel megelégedni. Már ezideig Fiuméba közel 1 millió korona értékű román tengeri érkezett. Jórészt a Lloyd-társaság gőzösein érkezik a román áru Fiuméba. Május 22-én a „Leopolis“ Lloyd gőzös 36 tonna, június 13-án a „Goritia“ gőzös 46 tonna, június 27-én a „Palacky“ gőzös 217 tonna, július 17-én a „Graz“ gőzös 182 tonna a augusztus 27-én a „Leopolis“ gőzös 86 tonna tengerit hozott a romániai kikötőkből Fiuméba. Ezekon kívül még mintegy 200 tonna román tengeri érkezett Fiuméba, amelyről azonban a pontos statisztikai kimutatás még nem készült el. A Fiuméba érkezett árut innen küldik szét a tenger mellékre.

— **Az állati betegségek országos összegzése,** szept. 24.-ről.

A betegség neve	Összesen		A mult heti állapothoz képest			
	község	udvar	több	kevesebb	község	udvar
Lépfene	310	330	1	7	—	—
Veszétség	233	240	—	—	18	18
Takonykór	51	53	5	7	—	—
Ragadós száj- és körömfájás	1756	12774	—	—	308	1887
Juhhimlő	72	14	5	11	—	—
Ivarszervi hólyagos kiütés	13	28	—	—	1	4
Rühkór	95	170	—	—	3	3
Bivalyvész	13	8	5	7	—	—
Sertésorbánc	285	697	—	—	13	34
Sertésvész	939	3514	—	—	57	180

— **Felhívjuk** a t. olvasóink figyelmét, *Reitter Oszkár*, jóhírnevű nagybecskereki baromfitenyésztőnek mai számunkban közölt hirdetésére.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE

(Jokai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

HÁZAKRA

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszállandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi férfiai adnak véleményt.

A KÉPVISELŐSÉG elfogad

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

2000 q zab

f. é. október hó 9-én árlejtés útján vétetik. Bővebb feltételeket tartalmazó értesítést kívánatra küld:

Cs. és kir. csikótelep Válaszút—Bonczhida.

2642

Gazdatiszti állást keres, 40 éves, ref. valásu 19 évi gyakorlattal kitünő bizonyítványokkal, *gazdatiszti vizsgát jó sikerrel tett gazdatiszti.* Ki a gazdaság minden ágában, cukorrépa termelésben, repce, termelésben, valamint az állattenyésztés és hizlalásban teljesen jártas. — Jelenleg egy 1800 holdas gazdaságban, hol 160 hold cukorrépa termelés van évenként, felmondatlan állásban működik. Mefelelő állást elfogadna folyó évi November 1. től, avagy 1912. évi Április hó 1. től, kis gyerekei neveltetése végett szerényebb igényekkel is. — Esetleg egy kisebb birtokot fixad-minisztrációra is elvállal.

2624

Cim a kiadóhivatalban.

Keresek megvételre
ősz-tavaszbuzát, árpát,
bükönynt, őszi borsót:

Mósa Ferencz,

Oláh-Kocsárd.

2616

ADRIAI BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT

alapított 1838-ik évben.

Vagyonbiztonsági tőkéje 150 millió korona.

E társulat, mely 70 éves fennállása óta 550 millió koronát fizetett ki károk fejében, biztosít a legjutányosabb feltételek mellett; tűz- és robbanási-, valamint jégokozta károk ellen, továbbá az emberek életére, halál és elérési, valamint kiházasítási esetekre.

Erdélyrészi vezérképviselőség

Kolozsvárt:

SZEKULA ÁKOS

vezérfelügyelő

2091

2—300 holdas erdélyi birtokot megvételre keresek, Kolozs, M.-Torda, T.-Aranyos, K.-Küküllő, Szolnokdoboka vármegyékben vasut vagy országot mentén.

:: Ár megjelöléssel: ::
PÁSZTOHI ALADÁR,
Szentmargita.

2634

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. sz.

Alakult 1900.

Alakult 1900.

Biztosítási alap

Alapítványok a kormány hozzájárulásával	1,981,360.— K.
Tartalékok	2,401,687.53 „
Összesen:	4,383,047.53 K
1901. évi fölőslég	90,349.— „
1902. „	59,782.26 „
1903. „	109,331.73 „
1904. „	72,438.23 K
1905. „	61,730.60 „
1906. „	39,243.65 „
1907. „	41,877.32 „
1908. „	31,088.76 „
1909. „	106,589.64 „
1910. „	120,164.38 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosítottak díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közzgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Az 1907. 1908. 1909. valamint 1910. évi üzletfeleslegből pedig tartalékainkat gyarapítottuk, úgy hogy 1910. év végén a tartalékok 2,401,687,53 koronára ruggnak.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül, vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

2008

Az igazgatóság.

Kitüntetések:

Arad	Pannónia
Budapest	Szofia
Bélgárd	Szeged
Beñin	Szatmár
Bovin	Szaladka
Langos	Temesvár
Nagybecskerek	Veszprém
Nagyvárad	Wien
Pozsony	Zebra
Pécs	

Fajbaromfi!

Fajbaromfi!

Reitter Oszkár

főkapitány,

fajbaromfi gazdasága, Nagybecskerek.

Angliából

hozott telivér, fajtisza, legelőrendű állatok

Allami nagy aranyérem!

Hófehér óriás nagy angol emdeni liba	25	25
Hófehér óriás nagy pekingi kacsá	10	8
Hófehér Wyandotte (amerikai kitünő téli tojó)	10	8
Hófehér Orpington	10	8
Sárga Orpington	10	8

Közföldi és hazai legelő és legnagyobb kitüntetések.

A MAC LAREN-féle magajáró gőzeke

magyarországi vezér-képviselése: **Fleischl Samu** cégnél, Budapest, V., Szabadság-tér 16.

Mezőhegyesi nemzetközi ekeversenyen **ELSŐ DIJ** (állami nagy aranyérem)!

Aranyérem az újzeelandi nemzetközi kiállításon!

A magyar talajviszonyokhoz alkalmazottan **tökéletesbitve!**

Átlagos teljesítőképesség eddigi tapasztalatok szerint napi 20-30 hold, szénfogyasztás 50-70 kg. holdanként.

Számos kül- és belföldi elismerő nyilatkozat!

Nagyszámu vevők névsora az ország minden vidékéről megtudakolható a fenti vezérképvisellettől.

Legnagyobb teljesítőképesség, legkisebb **összköltséggel!**
(Holdankint 5-20—7-65 kor.) Egyszerű kezelés, elsőrendű anyag, szolid munka!

Kerületi képviselők: Bihar megyei Gazdák Áru- és Hitelintézete Nagyvárad, Dunántúli agrár-bank és tárházai r.-t. Kaposvár, Ehler Antal és Fia Győr, Engl Adólf Gyöngyös, Altalános Forgalmi Bank Debrecen, Kovács Soma és Társa Arad, Lederer Leó Zombor, Mayer Lajos Delta, Singer Zsigmond Nyitra, Weinberger Ferenc Nagyvárad.

Bővebb felvilágosítást szívesen nyújt fenti vezérképvisel.

Fogarasi m. kir. állami méneparancsnokság.

44. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Az Alsószombathelyen elhelyezett fogarasi m. kir. állami ménes katonai legénysége részére 1912. évi január hó 1-től 1912 december végéig körülbelül 54.000 adag 840 grammos súlyú kenyér szükségeltetik.

Az erre vonatkozó zárt írásbeli tárgyalás 1911. évi november hó 6-án délelőtt 10 órakor a méneparancsnoksági irodában fog megtartatni.

Az ajánlatok 5% óvadékkal ezen határidőig benyújthatók.

A szállítási feltételek és szerződési kötelezettségek nevezett parancsnoksági irodában betekintheők.

Alsószombathely, 1911. évi szeptember hóban.

Méneparancsnokság.

2641

Marosvásárhely közelében egy 400 holdas birtok eladó. Közlelebbit megtudhatni a kiadóhivatalban.

2644

Eladó széna.

3500 mm. első minőségű réti és hegyi széna, 1910. és 1911. évbeli eladó Br. Horváth Emil alsógyékényesi gazdaságában, u. p. és vasutálomás Dés.

2645

Eladó

200 drb. három hónapos, orbáne ellen beoltott mangalicamalac.

Értekezni: **Nagy Dénes** földbirtokosnál
Torda.

2638

Keresek

azonnali, vagy folyó év októberi átvételre az erdélyi részekben

400-1000 katasztrális holdig terjedő birtokot haszonbérbe.

A földbirtok helyi fekvése, mivveléságankénti megoszlása, nagysága, valamint a bérletnek katasztrális holdankénti ára, az alábbi címre **Dr. Vadasdy Péter,** közlendő: földbirtokos.
Vajdaszentivány. u. p. Gernyeszeg.
(Maros-Torda vármegye)

2636

Ratto
Phosphor-pasta
patkányok
teljes kipusztítására szavatosság mellett üvegekben 1 K, 2 K és 4 korona
Detsinyi Frigyes
Budapest, V., Marokkói-utca 2.
2640

Egy kiválóan ügyes, a mezőgazdaságot értő, több uradalomban szolgált, magyarul és románul beszélő,

kis igényű gazdatiszt
január 1-re állást keres.

Címe:
Felei Mihály,
Mihálczfalva.
(x. z.)

Hirdetmény.

Keresek megvételre egész fekete színű 1 és 2 éves erdélyi racka tenyész anyajuhot. Kérek értesítést a darabonkénti testsúly, az eladandó darab szám és vételárról:

Mezőszopori gazdaság intézőségének u. p. Magyarfráta, Kolozs megye küldeni.

Hirdetmény.

Eladó gróf Degenfeld uradalom mezőszopori gazdaságában 94 drb. 2 és 3 éves, 23 drb. 1 éves primaminőségű erdélyi racka tenyész anyajuh, és 19 darab idei nőtény bérány.

Megnézhető **Mezőszoporon,**
Vasutállomás: Boós megálló őrház.
Pósta és távirida Magyarfráta.

2639

Szőlőoltvány eladás!

Két vidékünkön lakó nagy szőlőtermelő ez évben **2.600.000 drb. szőlőoltványt termelt a következő fajokból.** Kadarka, Olasz rizling, rajnai rizling, Semillion, Sauvignon, Pozsonyi fehér, Kövi dinka, Ezerjő, Furmint (som), Muskotály, Mézes fehér és Csaba gyöngye.

A termelők ezen remekül fejlődött oltvány készletükből mindazt, ami a miniszteri rendelet szerint I. oszt. szokványszerű, eladásra kínálják, még pedig szokatlan olcsó árban, őszi átvételre.

Az oltvány iskolákat érdemes megtekinteni! Egy 15 holdas iskola van **Egerben** a gazd. egyesület bérletén, a többi Gyöngyös mellett Abasáron.

A rendelések felvételére és bővebb felvilágosítás nyújtására vállalkozott a

Hevesmegyei általános bank r. t.
Gyöngyös.

2631

Hatása biztos!

Páratlan a maga nemében!

Ajánlattal és prospektussal szívesen szolgálnak egyedüli gyárosai:

Lutz Ede és Társa

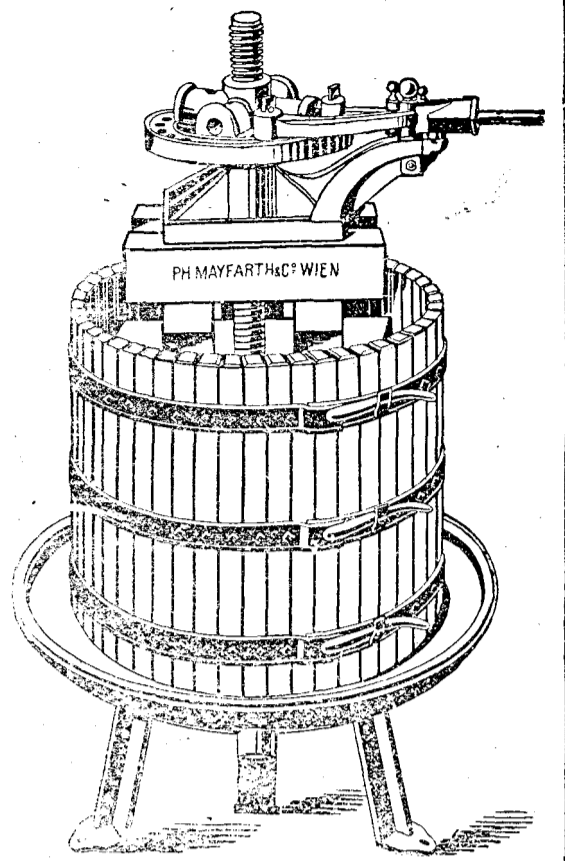
festékgyárak 2585 IV.

BUDAPEST, VII., Örnagy-utca 4.

A magyarköblösi gazdaságban **eladó** mig a készlet tart, egy csepp friz vér bevezetéssel nemesített fehér racka 1½ éves, tejelő jellegű **tenyész-kos.** Áruk darabonként **50 korona.**

Elért tenyészceél: a tejelés 40—50%-kali emelkedése, jobb minőségű gyapju, gyorsabban fejlődő, nagyobb test, a racka egészsége, edzettsége és igénytelensége teljes megóvása mellett. Referenciák beszerezhetők: a m. kir. gazdasági felügyelőségtől **Désen.**

Cim: **Vásárhelyi Géza, Magyar-Köblös,** u. p. Magyar-Derzse, Szolnok-2672 Doboka megye.

Legmodernebbül berendezett gyári intézetünk **40 év óta áll a legelső helyen**

az összes présgyárak között és **a legjobb hírnévnek örvend.**

Kérjen különleges képes árjegyzéket (309. sz.) a bor- és gyümölcspresekről, teljes szüretelési berendezésekről, u. m. víznyomású prés, gyümölcs- és szőlőmalmok, szőlőzuzók és bogozók stb.

Több mint 680 éremmel és első díjjal kitüntetve.

PH. MAYFARTH & CO.

Wien, II. Taborstrasse 71.

1500 munkás és tisztviselő.

Képviselők kerestetnek. 2619

Szivattyúk és Mérlegek

különleges gyár
Garvenswerke,
Wien, II., Handelsquai No. 130.
Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

ERDÉLYI BANK

és TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 32.

Kisbirtokosok jelzálogosztálya kölcsönöket nyújt kisbirtokosoknak betáblázás mellett a mindenkori pénzvisszonyokhoz mért legelőnyösebb kamatozás mellett.

Már meglevő magas kamatlábu kölcsönöket olcsóbb kamatlábu kölcsönre konvertál.

Jelzálogosztálya törlesztéses kölcsönöket nyújt nagyobb földbirtokokra 10—50 évig terjedő időtartamra a kamatot is magában foglaló előnyös annuitás mellett.

Megkeresésekre rövid idő alatt felvilágosítással szolgál

2017 Az igazgatóság.

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Valódi **STERN MARKE** védjegyű.

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Thomassalak a legjobb és legolcsóbb foszforsav műtrágya!

Csak akkor ilyen van és olomzár

valódi, ha zsákban eredeti van rajta.

2617

Hamisítástól szigorúan óvakodjunk.

Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva.

KALMÁR VILMOS a Thomasphosphatfabriken Berlin, vezérképviseleje.
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 49. SZÁM.

Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat!

A legjobb sorsjegy a magyar jelzáloghitelbank KONVERZIONALIS SORSJEGY,

MERT e sorsjegyek mindegyikét kihúzzák,
MERT e sorsjegyek akkor is tovább játszanak, ha azokra má egy vagy több nyeremény esett,
MERT e sorsjegyek 70 éven át játszanak és kaucióként is letehető bárhol.
MERT az összes létező sorsjegyek közül a legjobb játékterve ennek van és
MERT legnagyobb nyereménye 2004

EGY MILLIÓ KORONA.

Húzások: minden év február 25-én, április 25-én, június 25-én, augusztus 25-én, október 25-én és december 27-én.

Részletre:

egy darab 10 havi részletre havi 15—	korona
• • • • •	15—
• • • • •	11—
• • • • •	10—
• • • • •	9—
• • • • •	7.30
• • • • •	7—
• • • • •	6—

Vagy letétre 30— K foglaló befizetése után legolcsóbb kamata. A nyeremények azonnal a vezető illetik.

Kapható a

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részv.-Társ.-nál Mátyás király-tér 7. szám alatt.

Uj és egyszer használt zsákok, ponyvák, kévekötel, amerikai manillazsineg kölcsön és eladás kartellen kívül.

2578

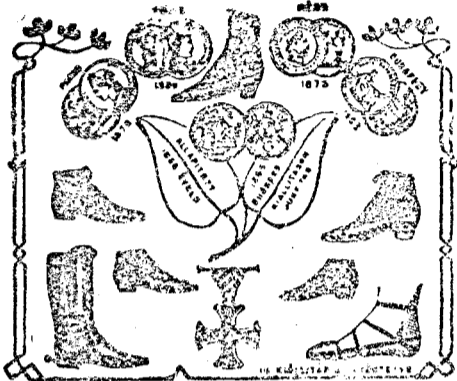
NAGEL ADOLF BUDAPEST, V., Arany János-u. 10. Táviratcim Nagela. :: Telefon 35—92.

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elősmert saját műhelyében készült

FÉRFI és NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

2019

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy használt, a lábra találó cipő beküldésével a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesítenek.

ELADÓ

özv. báró Bornemisza Andrásné szül. gróf Teleki Polixena ömél.

komlód-oroszfái gazdaságában:

1 darab ardeni keresztezésű ritkasép fekete mén, 4-dik éves, 164 cm. magas, hátán és hámba betanítva.

1 darab nori keresztezésű fakó deres, erős, 4 éves, 164 cm. magas, herélt ló, hátán és hámba betanítva.

Négy darab erdélyi gyergyóbékási faj, igen erős és jó kötésű, jó vérű győzős középnagy, 153—156 cm. magasság közötti 3½ éves setét pej **kanca**, nyers méneses csikó.

Egy darab nori keresztezésű piros kanca 2½ éves.

Egy darab ardeni keresztezésű szürke kanca 1½ éves. Mindkettő erős fejlődésű.

Négy darab 3½ éves különböző színű herélt **méneses csikó** 158—160 cm. magas.

10 darab erdélyi magyar faj 2½ éves jól fejlett erős apaállat, legelőn nevelve.

Ugyanezen gazdaság keres egy gőzekét, 300 hold tarló szántásra.

Felvétetik egy szorgalmas, megbízható fiatalember, ki katonakötelezettségének eleget tett, a román nyelvet bírja, szerény igényű, józan életű és a munkák vezetésében kellőleg alkalmazható, némi gyakorlattal bír.

Tudakozódásokra mindenben bővebb felvilágosításokkal szolgál

ENGI ELEK tisztartó

Komlód.

2622

U. p. Nagynyulás.

Vasúti állomás: Mezőszentmihálytelke. (Kolozs megye.)

Elhalálozás folytán:

Eladó Montefoni tenyészet:

- 5 drb. tejelő tehén (1 üsző és 3 bikaborjuval)
- 2 drb. ellős tehén,
- 6 drb. 1--2 éves üsző,
- 1 drb. bika.

Fehérbival tenyészet:

- 4 drb. tejelő tehén (3 üsző, 1 bikaborjuval),
- 9 drb. ellős tehén,
- 4 drb. 2—3 éves üsző,
- 1 drb. bika.

Megtekinthetők **Maroscsapón**, (vasut, posta, távirda, telefon), hol bővebb értesítést nyújt

FELSZEGHY S. gazdasági kezelősege.

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő **gőzgépek** bármily nagyságban.

Langen & Wolf rendszerű **gázgenerátorok** és **gázgépek** szivó-, világító- és kohó-gázüzem számára.

Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű **gőzkazánok** különböző nagyságban és rendszerben.

Szivattyuk **Worthington** és egyéb rendszerek szerint.

Hűtőtelepek és **jégyárak**.

Gépberendezések **malmok**, **téglagyárak**, **olajgyárak** és **kékfestő-gyárak** részére.

Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.

Borsajtók és **szőlőzúzók**.

2010